Onderzoek naar transport van drijfvuil in ontvangstkelders met vortexen

CAPWAT Community of Practice - 16 maart 2016

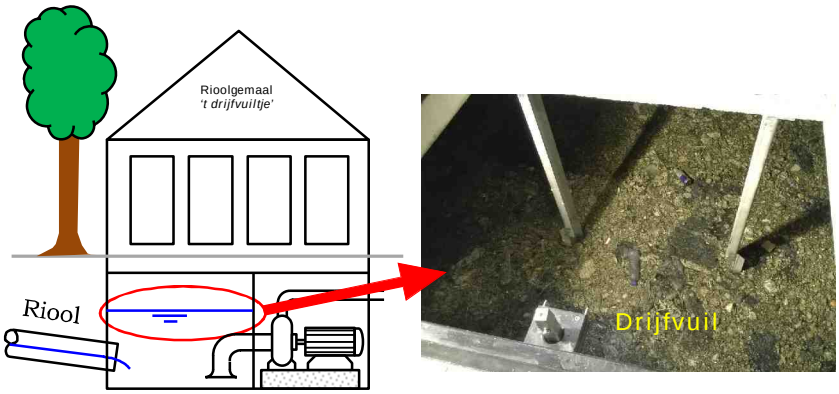

TU Delft

Gemeente Rotterdam

Inhoud presentatie

1. Introductie onderzoek
2. Probleemstelling en doel van het onderzoek
3. Experimenteel haalbaarheidsonderzoek
4. Ontwerp theoretische vortex transport model
5. Experimentele validatie vortex transport model

Introductie onderzoek

- Richtlijnen ontwerp van ontvangstkelders afvalwatergemalen zijn gericht op verkrijgen goede aanstroomcondities pompen.
- Goede aanstroomcondities leidt vaak tot lage stroomsnelheden.
- Lage snelheden zijn negatief voor afvoer drijfvuil. Gevolg is dat ontvangstkelders vervuilen door vet en ander drijfvuil.

Introductie onderzoek

Enkele gevolgen van 'het probleem'

- Drijfvuil verhoogt kans op pompuitval. Pompuitval kan leiden tot een 16% toename in overstortend rioolwater (Korving, J.L., Clemens, F.H.L.R., and van Noortwijk, J.M., 2006)

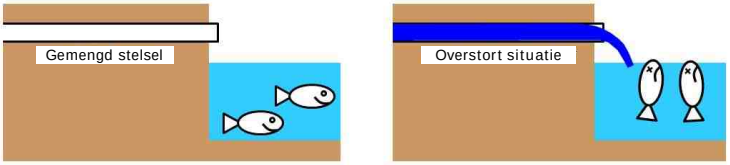

- Vet en drijflagen leiden tot hoge jaarlijkse kosten voor reinigen ontvangstkelders en onderhoud pompen (budget gemeente Rotterdam voor reinigen is circa € 300.000 per jaar…).
- Voor heel Nederland tientallen miljoenen euro's per jaar??

Doel van het onderzoek

- Verkrijgen kennis van de mechanismen achter:
  - Formatie en;
  - Degradatie van drijflagen in zuigkelders van afvalwatergemalen.
- Kennis gebruiken voor aanpassing bestaande richtlijnen voor ontvangstkelderontwerp afvalwatergemalen.
- Onderzoek gericht op twee potentiele mechanismen voor tegengaan formaties van vet- en drijflagen:
  - Horizontaal transport door vervuiling in suspensie houden
  - Vertikaal transport drijfvuil door vortexen

Principe van transport met vortexen

'Vertikaal' transport van drijfvuil naar de zuigmond met behulp van een oppervlakte vortex (draaikolk):

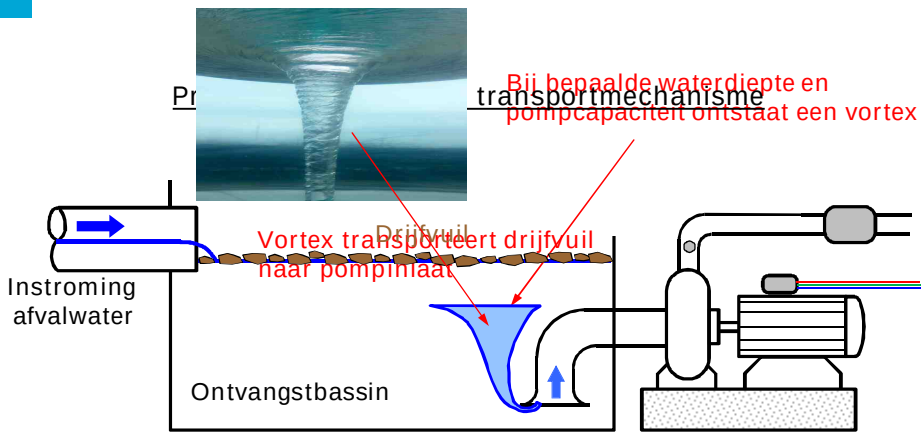

Haalbaarheidsonderzoek met 1-op-1 testopstelling

- Hypothese van vortex als potentieel transportmechanisme wordt getoetst in een 1-op-1 schaal experimentele pompput
- Geanalyseerd wordt of opgewekte vortex krachtig genoeg is voor transport van kunstmatig drijvend materiaal.

Haalbaarheidsonderzoek met 1-op-1

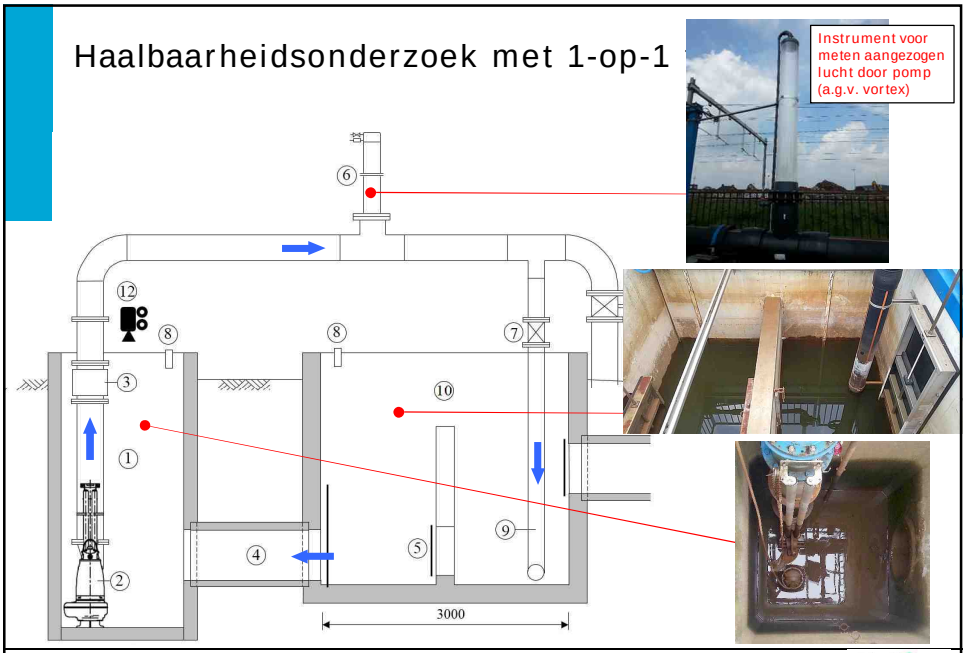

Haalbaarheidsonderzoek met 1-op-1 testopstelling

Experimentele procedure

1. Onderzoek naar opwekken ‘stabiele’ vortex;
2. Onderzoek naar vortex als functie van verschillende pompcapaciteiten (100 - 400 m3/h)
3. Wat is de interactie tussen het opwekken / in stand houden van vortex en de aanwezigheid van een drijflaag;

Haalbaarheidsonderzoek met 1-op-1 testopstelling

Experimentele procedure

- Initieel gebruik gemaakt van volgende materiaal als drijflaag:

EPS parels Ø3 - 5 mm

- Parels hebben zeer hoog drijfvermogen en vormen goede eerste test voor vortex als transport mechanisme.

Haalbaarheidsonderzoek met 1-op-1 testopstelling

Experiment met schoon water

t = 0 s t = 60 s t = 120 s t = 180 s t = 300 s

→ Ongeveer 40% van de tijd formatie van sterke luchtaanzuigende vortex

Haalbaarheidsonderzoek met 1-op-1 testopstelling

Experiment met schoon water

Haalbaarheidsonderzoek met 1-op-1 testopstelling

Experiment met drijflaag van samengekleefde parels

t = 0 s t = 60 s t = 120 s t = 180 s t = 300 s

→ Geen formatie van sterke free-surface vortex

→ Geen transport van parels

Haalbaarheidsonderzoek met 1-op-1 testopstelling

Experiment met drijflaag van samengekleefde parels

Haalbaarheidsonderzoek met 1-op-1 testopstelling

Waarom geen formatie van sterke free surface vortex?

- Door combinatie cohesieve krachten & oppervlaktespanning kleven parels aan elkaar en vormen gesloten drijvende laag…

- Er vormt geen circulatie in de stroming en daardoor ook geen vorticiteit wat noodzakelijk is voor de formatie van vortexen…

Haalbaarheidsonderzoek met 1-op-1 testopstelling

Experiment met gelijke condities maar gesloten laag parels is opgebroken in *plukjes* samenklevende parels...

t = 0 s t = 60 s t = 120 s t = 180 s

→ Formatie van sterke free-surface vortex

→ Transport van parels

Haalbaarheidsonderzoek met 1-op-1 testopstelling

Experiment met gelijke condities maar gesloten laag parels is opgebroken in *plukjes* samenklevende parels...

Conclusies haalbaarheidsonderzoek

- Geen optreden van oppervlakte vortex in reeds gesloten drijflaag van polystyreen parels.
- Wel optreden van sterke vortex in opgebroken drijflaag van polystyreen parels.
- Oppervlakte vortex is dus een potentieel mechanisme voor transport van materiaal met hoog drijfvermogen naar zuigmond.
- Op basis van eerste resultaten is een *theoretisch vortex transportmodel (VTM)* ontwikkeld.

Theoretisch vortex transport model (VTM)

Opbouw model:

Vortexmodel

- Circulatie / vorticiteit;
- bassingeometrie;
- pompcapaciteit;
- waterdiepte;

$$f\left(\frac{\Gamma D}{Q}, \frac{h}{D}, \frac{Q}{A\sqrt{2gh}}, \frac{b}{D}, \frac{Q}{\upsilon h}, \frac{\varrho Q^2 h}{A^2 \sigma}\right) = 0$$

Transportmodel

- Dichtheid drijfvuil;
- karakteristieke afmeting vuil;
- Laminair / turbulent sleepspanningsmodel;

$$\frac{d\vec{V}_p}{dt} = \frac{(F_g - F_B)}{m_p} e_g + \frac{F_c}{m_p} e_r + \frac{\vec{F}_D}{m_p}$$

Theoretisch vortex transport model (VTM)

Voorbeeld user interface:

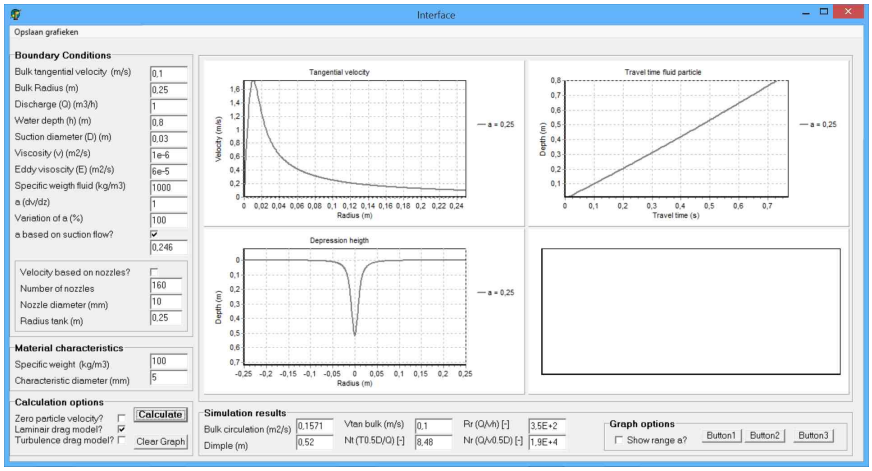

Theoretisch vortex transport model (VTM)

Doel van het model:

- VTM berekent de transportpotentie en capaciteit van een vortex als functie van karakteristieke parameters.
- VTM als tool voor bepalen haalbaarheid van vortextransport in bestaande rioolgemalen.

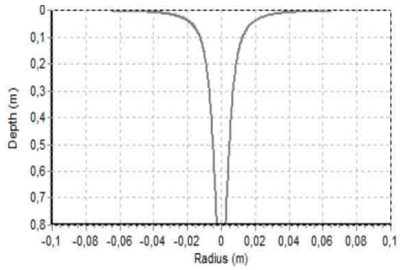

Validatie vortex transport model (VTM)

VTM valideren met experimentele opstelling (lab. Deltares)

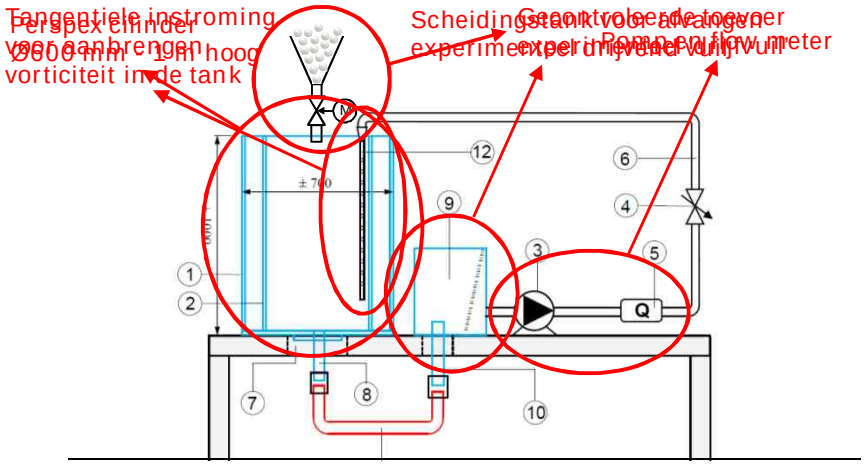

Validatie vortex transport model (VTM)

Fysieke experimentele opstelling

Experimenten starten deze week dus...

wordt vervolgd!

Dank voor jullie aandacht!